

opusdei.org

Audiència. L'Any de la Fe. Sobre el concepte 'per obra de l'Esperit Sant'

Audiència de Benet XVI del 2 de gener: “El que es va esdevenir en Maria, a través de l'acció del mateix Esperit diví, és una nova creació: Déu, que ha cridat l'ésser del no-res, amb l'Encarnació dóna vida a un nou inici de la humanitat.”

02/02/2013

Benvolguts germans i germanes,

el Nadal del Senyor amb la seva llum il·lumina novament les tenebres que moltes vegades embolcallen el nostre món i el nostre cor, i ens porta esperança i goig. D'on ve aquesta llum? De la gruta de Betlem on els pastors van trobar «*Maria i Josep, amb el nen posat a la menjadora*» (Lc 2, 16). Davant la Sagrada Família es planteja una altra pregunta encara més profunda: Com va poder aquell nen feble portar una novetat tan radical per al món, fins al punt de canviar el curs de la història? No hi ha potser quelcom misteriós sobre el seu origen que va més enllà d'aquella gruta?

Sempre i novament emergeix la pregunta sobre l'origen de Jesús, la mateixa que va plantejar el procurador Ponç Pilat durant el procés: «*D'on ets, tu?*» (Jn 19, 9). Si bé es tracta d'un origen molt clar: a l'evangeli de Joan, quan el Senyor afirma: «Jo sóc el pa que ha baixat

del cel», els jueus reaccionen murmurant: *«Aquest, ¿no és Jesús, el fill de Josep? Nosaltres coneixem el seu pare i la seva mare! ¿Com és que ara diu que ha baixat del cel?»* (Jn 6, 42).

I poc després quan els ciutadans de Jerusalem s'oposen amb força davant el pretès messianisme de Jesús, amb l'afirmació: *«Quan arribarà el Messies, ningú no sabrà d'on és. D'aquest, en canvi, sí que ho sabem»* (Jn 7, 27). El mateix Jesús fa notar que la pretensió de conèixer el seu origen és inadequada, i així ofereix una orientació per a saber d'on ve: *«Jo no he vingut per mi mateix. El qui m'ha enviat és digne de fe, però vosaltres no el coneixeu»* (Jn 7, 28). Segurament, Jesús és originari de Natzaret i va néixer a Betlem, però què se'n sap del seu origen veritable?

En els quatre evangelis emergeix amb claredat la resposta a la pregunta «d'on» ve Jesús: el seu origen veritable és el Pare, Déu; Ell prové totalment d'Ell, si bé de manera diferent dels altres profetes o enviats de Déu que l'han precedit. Aquest origen del misteri de Déu, «que vosaltres no coneixeu» està contingut en les narracions sobre la infància, en els evangelis de Mateu i de Lluç que estem llegint en aquest temps nadalenc. L'àngel Gabriel anuncia: «*L'Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit que naixerà serà sant i l'anomenaran Fill de Déu*» (Lc 1, 35).

Repetim aquestes paraules cada vegada que recitem el credo, la professió de fe «*et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine*», 'per obra de l'Esperit Sant s'encarnà de la Verge Maria'. Davant aquesta frase ens agenollem perquè el vel que

amagava Déu, per dir-ho d'alguna manera, s'obre i el seu misteri insondable i inaccessible ens toca: Déu passa a ser Emmanuel, 'Déu amb nosaltres'.

Quan escoltem les misses compostes pels grans mestres de la música sacra —penso per exemple en la Missa de la Coronació, de Mozart— notem fàcilment que es deté de manera particular en aquesta frase, com volent expressar amb el llenguatge universal de la música el que les paraules no poden manifestar: el misteri gran de Déu que s'encarna i es fa home.

Si considerem atentament l'expressió «per obra de l'Esperit Sant, nasqué de Maria Verge» trobem que inclou quatre elements que actuen. De manera explícita són esmentats l'Esperit Sant i Maria, si bé se sobreentén «Ell», o sigui el Fill, que es va fer carn al ventre de la Verge.

En la professió de fe, el Credo, Jesús és definit amb diversos noms: Senyor; Jesucrist; fill unigènit de Déu; Déu nat de Déu, Llum resplendor de la Llum, Déu veritable nascut de Déu veritable; de la mateixa naturalesa del Pare (credo nicenoconstantinopolità). Veiem llavors que «Ell» reenvia a una altra persona, a la del Pare. El primer subjecte d'aquesta frase és per tant el Pare, que amb el Fill i l'Esperit Sant, és l'únic Déu.

Aquesta afirmació del Credo no es refereix al ser etern de Déu, sinó que més aviat ens parla d'una acció en què prenen part tres persones divines i que es realitza «ex Maria Virgine».

Sense ella l'ingrés de Déu en la història de la humanitat no hauria arribat al seu fi i no hauria tingut lloc el que és central en la nostra professió de fe: Déu és un Déu amb

nosaltres. Així, Maria pertany de manera irrenunciable a la nostra fe en el Déu que actua, que entra en la història. Ella posa a disposició tota la seva persona i «accepta» ser el lloc de l'habitació de Déu.

A vegades, també en el camí i en la vida de fe podem advertir la nostra pobresa, com en som, d'inadequats, davant el testimoni que hem d'oferir al món.

Mentrestant, Déu va elegir justament una dona humil, en un poble desconegut, en una de les províncies més llunyanes del gran imperi romà. Sempre i també enmig de les dificultats més àrdues que s'hauran d'afrontar, hem de tenir confiança en Déu, renovant la fe en la seva presència i la seva acció en la nostra història, com en la de Maria. Res no és impossible a Déu! Amb Ell la nostra existència camina sempre

sobre un terreny segur i està oberta a un futur d'esperança ferma.

En professar en el Credo: «Per obra de l'Esperit Sant s'encarnà de la Verge Maria», afirmem que l'Esperit Sant, com a força de Déu Altíssim, va obrar de manera misteriosa en la Verge Maria la concepció del Fill de Déu.

L'evangelista Lluc reporta les paraules de l'arcàngel Gabriel: «L'Esperit Sant vindrà sobre teu i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra» (1, 35). Hi ha dues indicacions evidents: la primera és en el moment de la creació. A l'inici del Llibre del Gènesi llegim que «l'Esperit de Déu planava sobre les aigües» (1, 2); és l'Esperit creador que va donar vida a totes les coses i a l'ésser humà. El que es va esdevenir en Maria, a través de l'acció del mateix Esperit diví, és una nova creació: Déu, que ha cridat l'ésser del

no-res, amb l'Encarnació dóna vida a un nou inici de la humanitat.

Els Pares de l'Església diferents vegades parlen de Crist com del nou Adam, per a subratllar l'inici de la nova creació per el naixement del Fill de Déu en el si de la Mare de Déu. Això ens fa reflexionar com la fe ens porta una novetat tan forta que produeix un segon naixement.

De fet, a l'inici del ser cristians es troba el baptisme, que ens fa renéixer com a fills de Déu, ens fa participar en la relació filial que Jesús té amb el Pare. I vull fer notar com el baptisme es rep, nosaltres «som batejats» —en passiu— perquè ningú no és capaç de tornar-se per ell mateix Fill de Déu. És un do que és conferit gratuïtament. Sant Pau indica aquesta filiació adoptiva dels cristians en un passatge central de la seva Carta als Romans, en la qual escriu: «Tots els qui són guiats per

l'Esperit de Déu són fills de Déu. Perquè vosaltres no heu rebut un esperit d'esclaus que us faci tornar a caure en el temor, sinó l'Esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: "Abba, Pare!" Així l'Esperit mateix s'uneix al nostre esperit per donar testimoni que som fills de Déu» (8, 14-16), no servents. Només si ens obrim a l'acció de Déu, com Maria, només si confiem la nostra vida al Senyor com en un amic en el qual hom confia totalment, tot canvia, la nostra vida pren un nou sentit i un nou rostre: el de fills d'un Pare que ens estima i que mai no ens abandona.

Hem parlat de dos elements: el primer és l'Esperit sobre les aigües, l'Esperit Creador; hi ha també un altre element en les paraules de l'Anunciació. L'àngel diu a Maria: «El poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra». És una invocació del núvol sant que, durant el camí de l'èxode, es detenia sobre la tenda del

trobament, sobre l'Arca de l'Aliança, que el poble d'Israel portava amb ell, i que indicava la presència de Déu (cf. Ex 40, 34-38). Maria per tant és la tenda santa, la nova Arca de l'Aliança: amb el seu «sí» a les paraules de l'arcàngel, dóna a Déu un lloc per viure en aquest món, aquell a qui l'univers no pot contenir s'estableix al ventre d'una verge.

Retornem doncs a la qüestió de la qual partim, sobre l'origen de Jesús, sintetitzat en la pregunta de Pilat: «D'on ets tu?»

En les nostres reflexions apareix clar des de l'inici dels evangelis quin és l'origen veritable de Jesús: Ell és el Fill unigènit del Pare, ve de Déu. Som al davant d'un gran i desconcertant misteri que celebrem en aquest temps de Nadal: El Fill de Déu, per obra de l'Esperit Sant, es va encarnar en el si de la Verge. És aquest un anunci que ressona sempre nou i que

porta en ell esperança i alegria al nostre cor, perquè ens dóna cada vegada la certesa que, encara que a vegades ens sentim febles, pobres, incapaços davant les dificultats i del mal del món, la potència de Déu actua sempre i obra meravelles justament en la debilitat. La seva gràcia és la nostra força (cf. 2Co 12, 9-10). Gràcies.

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca-ad/article/audiencia-lany-de-la-fe-sobre-el-concepte-per-obra-de-lesperit-sant/> (05/04/2026)